

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

6. Ad quos effectus se extenderit illa liberi arbitrij possibilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Ad quos effectus se extenderit illa liberi arbitrij possibilitas.

CAPVT SEXTVM.

RES TAT videndum ad quos effectus se extenderit illa primava & libera facultas hominis in qua per creationem constitutus fuit. Neque enim necesse est ut in Pelagij opinione omnia omnino poterit. Nam in primis non ita absurdus erat ut omnes omnino hominis actiones sola vi voluntatis fieri posse crederet sine cuiusquam alterius vel potentie vel instrumenti subsidio: Neque enim hoc inter Catholicos Pelagianosque in quaestione vertebatur, utrum libero arbitrio huiusmodi naturales actiones, a primo homine vel ejus posteris fieri possent; sed istud, utrum actiones iuste ac bonae. Et enim de non peccando ac bene vivendo, non de volendo currendoque agebatur.

Qua in re duo spectari possunt, voluntas, ac potestas, hoc est, velle & posse, quae a se mutuo facile possunt separari dum contingit nos velle aliquid quod non possumus; & contra nolle quod possumus, de quo fufius alibi disputandum est: Pelagius igitur utrumque homini per primam naturae integritatem collatam esse statuebat, ita nempe, ut a voluntatis ejus nutu bene vivere seu non peccare penderet. Haec enim erat definitiva sententia:

Quo gratiae adjutorio fultus fuerit Adam & primo de gratia habituali.

CAPVT SEPTIMVM.

CONSEQUENTER autem inquirendum est, utrum aliquod gratiae adjutorium Pelagius ad bene vivendum primi hominis arbitrio necessarium existimaverit. Neque enim illa sibi aduersantur, ut a nutu liberi arbitrij iustamque injustamque vitam pendere, & simul tamen gratiam omnino necessariam esse judicaret. Si enim gratiam illam necessariam semper voluntati praesto assistere fingeretur, recte a nutu voluntatis gratiam adhibentis vel negligentis pendere iustitiam, & tamen sine gratia iuste vivi non posse diceremus. Quemadmodum sanctis oculis in perpetuo sole versantibus recte dicitur lumen ad videndum omnino esse necessarium, & tamen plane a libero pendere arbitrio voluntatis, ut videant. Cum ergo duplex gratia sit, habitualis, & actualis, de utraque quaestio discutienda est.

Gratiam habituaalem hic nihil nisi charitatem seu dilectionem Dei esse suppono qua voluntas ejus caeteraque facultates recte fiunt. Et quamquam perparum Pelagius de homine

A Quod Deus tam bonus quam iustus talem hominem fecerit, qui peccati malo carere sufficeret, sed si voluisset. Vnde Augustinus Pelagij sensum alijs verbis repetens, habet, inquit, posse per naturale subsidium, habet velle per liberum arbitrium, quod eodem sensu mutatis verbis Pelagius ita expresserat, voluntate non est, quod natura potest. Hoc est, id quod naturali institutio homo potest, nempe esse iustus, seu esse sine peccato & iuste vivere, si non sit, hoc solius liberae voluntatis culpa contingit, ex quibus liquet, ut uno verbo dicatur, tam firmam Pelagij autore conditam fuisse naturam hominis, ut omnia Dei mandata, quibus vel facere jubetur bonam vel a malo declinare, sive dilectionem ipsius Dei, sive proximi spectes, quibus impletis iuste vivitur, & omnis lex impletur, volendo dumtaxat implere potuisset: atque istam bonam seu bene vivendi voluntatem, perinde ac malam ab hominis arbitrio nutuque pependisse. Qua de re, quia nullum in Pelagij sentu inter Adamum & posteros ejus discrimen facit, paulo uberius forsitan, cum ad hominis lapsi vires ponderandas ventum fuerit, discremus.

Lib. de nat. & gratia c. 43.
Ibid. c. 55.
Ibid. c. 43.

A primo disseruerit, Ex ijs tamen quae de posteris ejus ab eo fufius disputata sunt, mens ejus satis superque colligitur & a discipulis ejus luculentissime proditur. Nam imprimis inter sententias quas Pelagius ficto animo in Concilio Palestino damnavit, haec una capitalis fuit: Quoniam infantes nuper nati in illo statu sunt, in quo Adam fuit ante pravicationem. Quod si fecisset, ait Augustinus, corde veraci, iam fortassis vestra heresis inveniisset. Est enim veluti basis qua totus ille error nititur: & quam ita pervicaciter mente servavit, ut eodem Augustino teste diceret, ideo se sententiam illam in ista Sinodo condemnasse, quia parvuli praecipuum capere nondum possunt: ille autem potuit, nondumque utuntur rationali voluntatis arbitrio, quo ille nisi uteretur, non ei praecipuum daretur. Parvulos autem neque bonos neque malos nasci, sed esse rude opus Dei, innocentiae quidem dote locupletes, sed capaces dumtaxat virtutis & vitij Pelagius atque Tullianus ut suo loco tradendum est, pertinacissime tenuerunt. Ex quo manifeste sequitur nullam habituaalem gratiam qua in

Lib. de gestis pelag. c. 11. & 33.
Lib. 1. op. tit. imperf. con. tit. si. 142.
Lib. de praecipuum capere nondum possunt, cito orig. quo c. 15.